

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้ง

ชื่อผู้เขียน : นายสุทธิชัย หล่อตระกูล

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศิริสมบุรณ์เวช ประธานกรรมการ
2. อาจารย์สมพล วณิชพันธุ์

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหามาตรการและแนวทางในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่บุคคลที่มาเป็นพยานหรือผู้ร้องคัดค้านในความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานที่มีคุณค่าในการเลือกตั้งอันเป็นกรณีพิเศษแตกต่างจากพยานบุคคลในคดีอาญาทั่วไป โดยพยานบุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับความคุ้มครองและปฏิบัติที่เหมาะสม มีค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควร การได้มาซึ่งพยานบุคคลเกี่ยวกับความคิดในการเลือกตั้งนั้นมีอุปสรรค เช่น การใช้อิทธิพลของผู้ทรงอิทธิพลแต่ละท้องถิ่น การใช้อำนาจหน้าที่และการใช้เงินในการซื้อเสียง ซึ่งทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นศรัทธาและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อระบบการเลือกตั้งของไทย ซึ่งทำให้บุคคลที่มาให้การเป็นพยานเกิดความหวาดกลัวต่อภัยอันตรายจากการที่ได้มาขึ้นพยานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และบุคคลที่มาให้การเป็นพยานไม่ได้รับการดูแลในเรื่องค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จำเป็นและสมควรในการมาทำหน้าที่เป็นพยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การให้ความคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความคิดในการเลือกตั้งเป็นเรื่องใหม่อันเป็นกรณีพิเศษกว่าการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา ซึ่งยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนกับเรื่องนี้ และระบบการเลือกตั้งของไทยยังไม่มีมาตรการคุ้มครองพยาน

T141906

หรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง คงมีแต่การให้หวัคະแนนหรือประชาชนไปร้องคัดค้าน
คู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้ง ซึ่งพยานเหล่านี้โดยมากมักเป็นบุคคลของกลุ่มแข่งขันการเลือกตั้ง
เพื่อวัตถุประสงค์ให้มีการเลือกตั้งใหม่เท่านั้น โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการการ
เลือกตั้งในการที่จะยกเลิกผลการเลือกตั้งให้ใช้ใบแดงหรือใบเหลืองเท่านั้นเอง ทำให้
ประชาชนที่มีอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตย และต้องการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการเลือกตั้ง
ในแต่ละครั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมเพื่อให้ได้คนดีมีคุณธรรม และเสียสละเข้ามา
บริหารหรือเป็นตัวแทนของประชาชนโดยเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป แต่
ปัจจุบันยังไม่ปรากฏถึงวิธีการคุ้มครองพยานบุคคลหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งที่เป็น
รูปธรรมอย่างชัดเจน ดังนั้นการให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย
เสรีภาพ อนามัย ชื่อเสียง และทรัพย์สิน ตลอดจนการป้องกันการกลั่นแกล้งฟ้องร้องผู้เข้า
ไปเป็นพยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง รวมทั้งครอบครัว ญาติ และผู้ใกล้ชิดพยาน
การป้องกันภัยอันตรายแก่พยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง การปฏิบัติที่เหมาะสม การให้
คำตอบแทนที่จำเป็นและสมควร จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครอง
พยานในคดีอาญาเป็นบางส่วน ให้ครอบคลุมถึงผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งด้วย เพื่อให้ทราบ
ว่าให้ความคุ้มครองเพียงไร และคุ้มครองอย่างไร และต้องแก้ไขในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 ให้อำนาจหน้าที่ของคณะ
กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมถึงเรื่องนี้เช่นกัน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ
การปฏิบัติ เพราะจะทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาและ
คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประสานงานการบริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น การให้ความคุ้มครองพยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งโดยใช้มาตรการ
ทางกฎหมายนั้นถือได้ว่าเป็นกลไกและแนวทางที่จะก่อให้เกิดหลักประกันแก่ประชาชน
และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งให้มีความเชื่อมั่น สวัสดิภาพต่อระบบการเลือกตั้ง
ของไทย ซึ่งทำให้สังคมตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของพยานหรือผู้ร้องคัดค้าน
การเลือกตั้ง อันจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อการเลือกตั้งและส่งผลดีต่อระบบการเมือง
เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างแท้จริง

TE141906

complainant in election cases. The procedure only allows person to protest against winning candidate. There person are normally belong to other candidates wishing for the re-election by virtue of the decision of the Election Commission to issue the red card on yellow card.

However at present there is no tangible measure for witness protection in election cases. Therefore it is necessary to provide protection on personal liberty, health, reputation, property of witnesses as well as member of the family, relations and friends of the witnesses. Suitable reimbursement and treatment are also needed. It is, Therefore necessary to amend, partly, the witness protection in Criminal Cases Act in order to cover witness in election cases as well as determining how and when the protection should begin. Amendment an Election Commission Organic Act B.E. 2541 is also needed to determine power of the Election Commission to be responsible in this area so that there will be cooperation between witness protection officers and Election Commission.

Given witnesses or complainants protection by law is the mechanic and mean to give guarantee to the people and officers involve in election and create faith and believe in election system in Thailand. It will also make the society aware of the significant of witnesses and complainants in election cases which will lead to fair election and in turn will cherish the political economic and society.